

ชื่อเรื่อง	การศึกษาการควบคุมยาเสพติดให้โทษในประเภท 3 ตำรับโคเดอีนในปัจจุบัน
ผู้แต่ง	นางสาวกนกวรรณ โสภากิติบุรณ
ปีที่เผยแพร่	2560
การเผยแพร่	รูปเล่ม
สถานที่จัดเก็บ (กรณีเอกสารวิชาการ)	ศูนย์วิทยบริการ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

จุดมุ่งหมายของการใช้ยาของมนุษย์นั้นมักจะใช้ยาเพื่อการรักษาโรคเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งการใช้ยาเพื่อรักษาโรคนี้นี้เรียกว่า Therapeutic Drug Use หรือ Medical Drug Use นอกจากการรักษาโรคแล้วมนุษย์เรายังแสวงหายาหรือสารเคมีต่างๆ เพื่อมาสนองความต้องการบางอย่าง เช่น การใช้สารกระตุ้นประสาทเพื่อให้ร่างกายมีการตื่นตัวอยู่เสมอ (Stimulants) การใช้เพื่อความสนุกสนาน (Recreational Drug) ได้แก่ การดื่มสุราในการเลี้ยงสังสรรค์ (Social Drug Use) หรือการใช้วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาททำให้เกิดความเคลิบเคลิ้ม (Euphoric) การหลบหนีจากความกดดันของสังคม การใช้ยาในพิธีกรรมต่างๆ เป็นต้น อย่างไรก็ตามถ้าการใช้ยานั้นไม่มีจุดมุ่งหมายทางการแพทย์ และทำให้เกิดอันตรายต่อร่างกายหรือจิตใจของผู้ใช้ยา จะถือว่าการใช้ยานั้นเป็นการใช้ยาในทางที่ผิด (Drug abuse) กล่าวคือเมื่อมีการใช้ยาในทางที่ผิดไปสักระยะหนึ่ง ร่างกายจะมีการเปลี่ยนแปลงปรับตัวจากผลของยา 3 ลักษณะ คือ 1. การเพิ่มขนาดการเสพขึ้นเรื่อยๆ 2. เกิดความต้องการยาทั้งทางจิตใจ (Psychic Dependence) และทางร่างกาย (Physical Dependence) 3. อาการถอนยา (Withdrawal Syndrome) (สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา, กองควบคุมวัตถุเสพติด, 2555)

เพื่อป้องกันการรั่วไหลของวัตถุออกฤทธิ์ออกนอกระบบ นอกจากการควบคุมตามกฎหมายแล้ว กองควบคุมวัตถุเสพติด สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยายังกำหนดให้ผู้รับอนุญาตมีการบริหารจัดการ การขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 3 หรือในประเภท 4 ของผู้ผลิต ผู้นำเข้า และผู้ขายส่ง มีคุณภาพมาตรฐาน มีประสิทธิภาพและความรัดกุม สามารถตรวจสอบได้ อันนำไปสู่การป้องกันและแก้ไขไม่ให้เกิดปัญหาการรั่วไหล ของวัตถุออกฤทธิ์ดังกล่าวออกนอกระบบ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา โดยกองควบคุมวัตถุเสพติดจึง ได้จัดทำหลักเกณฑ์การบริหารจัดการสำหรับควบคุมการขายซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 3 หรือในประเภท 4 ขึ้นในปี พ.ศ. 2558 เพื่อเป็นหลักในการดำเนินการควบคุมการขายให้แก่ผู้รับอนุญาตผลิต นำเข้า และขายซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 3 หรือในประเภท 4 ซึ่งผลการประเมินผู้รับอนุญาตขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 3,4 ที่เป็นตัวแทนจำหน่ายตามวัตถุประสงค์ที่ได้รับที่ได้อันขึ้นทะเบียนกับกองควบคุมวัตถุเสพติดนั้นพบว่า ส่วนใหญ่ได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด แต่ข้อบกพร่องที่พบส่วนใหญ่ นั้น คือ ผู้รับอนุญาตฯ ขาดการจัดทำมาตรฐานวิธีการปฏิบัติงาน (SOP) ที่เป็นมาตรฐาน ทั้งเรื่องการควบคุมการขายวัตถุออกฤทธิ์ การจัดการระบบความเสี่ยง การดำเนินการกรณีผลิตภัณฑ์ไม่ผ่านคุณภาพ มาตรฐาน หรือเกิดการเสียหายหรือสูญหาย บางรายขาดความเข้าใจในการจัดทำ SOP และพบ อุปสรรคในการตรวจสอบประวัติการกระทำ ความผิดกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดและวัตถุออกฤทธิ์ ผลจากการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นแนวทางสำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่ได้พัฒนาการตรวจสอบเฝ้าระวัง และพัฒนาระบบการควบคุมการขายวัตถุออกฤทธิ์ต่อไป